

①

श्रीगणेशाय नमः॥

ॐ स्वस्ति नमः॥

वाराणसी

॥२॥

७२ प्रती॥ दा हो को डी ती गुरु नामे ११ ने म र को कीळा होते
मोये॥ व स त र न दे खो न ती ही कर नी वी स र्जन म धुर
स व न ग र्ज ती १२ भ की स रो व र नी र्म ल पा णी वी का स
ज्या न व वी ध क म रु णी भ क सु स्ना त ती ये स्ना नी नी म
ज नी नी श्च क १३ ते स रो व र से से वी ता पा ण जी व ती व
च क्रे वा क्ये दो की स दु र नी स्ना नु व स त व नी दे खो नी
म नी भी रू णी भी रू णे १४ स त उ क्त स त र व र त लो
नी का ग ज्या स्ना न दे धा रा पा र व्या के दु नी या धा रा ध
रा धा रा वी गु त ल्या १५ वा ध म रु धा नी रु स रु क त ।
ते ग व ण स्प ती म द्य म धा त मो क्ष भा गी क पा र वी क ते ॥

श्री गणेशाय नमः ॥ १ ॥ श्री हनुमन् जय राम ॥ २ ॥ ॐ नमो
सद्गुरु वं सन्तु ॥ अरु क्यन काहे तु सा रतु ते तु न का
ळी चा मा रतु ॥ शान व ना तु जे री दे ॥ ३ ॥ ते आ वी द्य ची
जु नी पा न ॥ ग को नी जा नी त त दण न व पळ वी बी रा ज भा
ने वी र द प न आ र ता ॥ ४ ॥ उ त या न वे रा ग्या ची ला व र वा
के र जा के वृ क्ष सर्व पा सी ने ला के न व पळ वे आ नी ल व
ले व को ळी क ॥ ५ ॥ जो ह न सा ते री ध व णे वृ क्ष आ ड व कु
व ले ते ण सो द भा वा ची सु म न त ण गु ण वी का स छी ॥ ६ ॥
न ण सा नु व्य द ह ण भ म र ॥ ते थ स पा व के आ ती स व र
आ मो द से वी ती अरु बा र कै स्ये न के स र कु चु वे ॥ ७ ॥

3

सद्धावाच्याआमोदधारासेवीतासुखजावेकामरा॥
हृदयेकमळीकेळाथारा॥मध्यमपमारावाळीके॥धा॥
सुदुनीयासाहीकमळ॥हीदकादीशोडशदेके॥सगाव
वेमळपानीक॥सहस्रदकीमीमळके॥१॥तैथेसेउ
नीपतंगधवके॥उन्नातमावके॥आळीउककरीतीआन
दोयागोधक॥सुखकटाक॥स्वानदे॥६॥ळागच्याअ
नुहीताच्याध्वनी॥१॥१॥गतीदहालसणी॥साही
नाहीतेप्रासुनी॥नाहीदपणीनीयात॥१॥येमोक्षसुख
याचडे॥हालेतादीसतीआतीगोडेतेपेजीवाचेपुरला
आतीकोड॥करीतीधुमाड॥सोहेंहंसे॥१॥मुमुक्षुमयोर
आतीप्रीती॥पीलीपसरेनीनाचती॥येउनीवसतवना॥

ये नाजी नीजी न नीजरुपें ॥१८॥ ऐसा सद्गुरु वंसन
रावो नीज सक वना दे उछा हो ॥ तो भागवत भजन आ
ध्या हो ॥ उधवो देव सागुन ॥१९॥ बारावे आध्याईनी
रोपण ॥ सतंग चामदी माग दे न कर्माचा कर्तनेय
कोण ॥ यागी तेल सागुन ॥२०॥ सपती आकतवा
आध्यावो ॥ गुह्यसागुन सागुन देवो ॥ तेपरी सावया उध
वो ॥ यादकी पाहा हो श्रीचंदन ॥२१॥ काये सागुन दे
ये गोष्टी कोण असरी घनी बोटी ॥ सावचना याधा
वावया मीनी ॥ उक्ता सपोटी उधवा ॥२२॥ जैस भेषमु

(३०)

॥१॥

॥२॥

विचेउदक। वरी-व्यावरी हकीचातक। वीहृष्टावद
देखा। पसरीलेमुखाउधवे॥२१॥ नानसुध्याध्यानभो
जनकवडीयायेककेलेजाणतैसाजयेशानाज्ञानध्या
यथासावधानउधवा॥२२॥ साउधवाचाअदरदेखो
नीहरीजाकासादर। अकलपाळेअनीउदारनीजगु
ह्यसानुस्मागतु॥२३॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
नरोधमायोगानसाध्याधर्मलेखनसाध्याधेन
पस्यागोनेष्टपतनदसगाः॥२४॥ व्रतानीयेस
दीहिनीथानीयमायेमायेथावनेससंगस
नेसगापतिमागदीका॥ मजवैस्यकराधयाला

५०
गि॥ सांमर्थनां हि व्याघांगयोगि॥ निसानिसेवीवैकज
गि॥ आंगोंवांगिमजनपवे॥ २४॥ प्रकृतिपुरुषविवंचनी
वैखंड्यालोठितांमना॥ पावावयामासिस्थाना॥ सामर्थ्य
जाणासानां हि॥ २५॥ धर्मव्याहिसादीसहित॥ ससयाने
निमिनकेप्राप॥ मुख्यवदश्यापनेमीव्याप्राप्त॥ संगसम
साजकीपठिले॥ २६॥ तेव्हाकाईसिबापुढि॥ पंचाशीआ
आसानपनवडी॥ स्वयंकाययेणेंजालीवेडी॥ साचेजो
डीमीनजोड॥ २७॥ हेहेगेहसागुनीउदास॥ वीरजाहोमी
हविसर्वश्व॥ साधनीआतीश्रेष्ठसन्यास॥ सासीमीआ
पेशानातुडे॥ २८॥ करीताश्रोतस्मार्तकर्मसी॥ कर्मरजाळी
पाणिपीसी॥ तहीमीनकळहाती॥ कुठेहोमासी॥ कष्टना॥ २९॥

८

गोदान ऋदान तीक्ष्णदान ॥ दानदेतां धनधान्ये हासीमी
नाटोपजाण ॥ दातामीमान नृवचन ॥ ३० ॥ उपांगललिता
रूषीपत्रमि ॥ सुहृणपंचक बुधादमि ॥ व्येनगंवेतंकोरेतानेमि ॥
मितेकर्मिनोतुडे ॥ ३१ ॥ यथेमधराजसयाग ॥ सर्वश्ववचुनि
करितांसांग ॥ मासप्राप्तिसिनकतेचांग ॥ तेषामिश्रिगना
टाचे ॥ ३२ ॥ ह्येकांवापिव व्येरास ॥ दक्षरापणवनवीश्राम
व्येचरतांस्मार्तकर्म ॥ मिमांसुरपनसटे ॥ ३३ ॥ नानाद्वेद
हस्यमंत्र ॥ विधिविधानेव्यतिविचित्र ॥ सामर्थ्यव्याविपवि
त्रनकतिस्यतत्र ॥ मश्रापि ॥ ३४ ॥ पुष्करादिनाथाविधि ॥

॥४॥

॥४॥

सिधपावावयाप्रोत्तं॥सामर्थ्यसातंब्यसेना॥३५॥येमेनेम
व्यहिरिंस्ति॥जेसाराशीपविसाधकांसि॥तेयावयामा
स्याद्वारापासि॥सामर्थ्यसातंब्यसेना॥३६॥उद्यवायम
निधरि॥येकुणसावव्यध्याईसविस्तर॥मुजमिसांगे॥३७॥
नसाचार॥साक्षपाकारवारवार॥३८॥तेथंयेमेनेम
वारवारा॥व्यापि सकसाधनसासारा॥यावयामा
स्यानगरा॥मार्गपुढारचोलेना॥३९॥तेगेलियांसधु
च्याचरा॥चरुनिसाधुच्याव्याधारा॥व्यावर्धीव्यालिभा

इथाधरा ॥ येवंपरंपरामप्राप्तिसि ॥ ३९ ॥ तैसिनक
ससगति ॥ संगंसकलसंगातेदिति ॥ ठोकठोकमा
सीप्राप्ती ॥ पंगिज्ञानवृत्ति ॥ ४० ॥ किरकिभ
मरिच्यासंगति ॥ पालदलिवदरुस्वीति ॥ तविध
रलियांसांतांचीसंगति ॥ सकपालरतैमिरप्रचय
उद्वेग ॥ न्याहोक्कपक्षि ॥ मदप ॥ ४१ ॥ कवळपाह
पाजउमुठ ॥ चदनासभावनीजसाउ ॥ तैसुगधजा
लिलाकडे ॥ मालगादपावलि ॥ ४२ ॥ तेवचेतनेका

॥५॥

॥५॥

६ सर्वथा च षडलिदेवब्राह्मणाद्यामाथा ॥ पापापा
गुपेडग्रिमता ॥ राजतवता वंदिति ॥ ४३ ॥ तैसचिधरे
लियाससगति ॥ सतमासेपदपावति ॥ सखीमजहि
पुज्यहोति ॥ सागेकिर्म ॥ ४४ ॥ ससंगतिवेगवृज
ण ॥ तत्काळपावावपामा ॥ अग्न ॥ व्याधिको नाहिंगा
साधिनससजाण उचि ॥ ४५ ॥ मागवालि लिजसाव
ने ॥ तहिंयवचीहिमळिन व्यसिमार्ने ॥ एकसाचिपुल
क्षणे ॥ लुजकारण सांगेन ॥ ४६ ॥ व्यवांग योगदुजयो

४

पवन॥ सर्वथा साधने जाण॥ साधल्या वरि नागव
ण॥ व्यानीवार जाण सिध्दिनि ४७॥ निया नीये वि
वेक ज्ञान॥ तेथ बाधित दिव्याभिमान॥ प्रबल वादी
धनमान॥ ज्ञाना साधना सि ४८॥ व्यभिसा
धर्म करितां जनी धर्म॥ जे साधितियादि गा
छिता निमाल्या दिव्या॥ साधार्थ पढि॥ ता धर्म ४९॥
करितां वेदध्यायेन॥ मुख्या वेद धरी लं मोन्ये॥ पठण
मात्रं मीना तुडे जाण॥ यजन दान वांछीति ५०॥

॥५॥

॥५॥

।

२४
तपकरं जातो देहिं॥ क्राधतापसां चाढाई सरतो मंजा
वो नेणे कां हि॥ वाढतां पाहि निसे नवा॥ ५१॥ सर्व श्रया
गं संन्यास ग्रहण॥ तथे हि न उच्छेदे हा मिमान॥ अर्थ
वीरजा हो मोगला जाण॥ मान मिमाने बाधिति॥ ५२॥
श्रौत स्मार्त कर्म सांग॥ इच्छा मुर्त जें काया ग॥ तथे आडवा
ठाकि स्वर्ग भोग॥ कर्मक्षय योग सांधकां॥ ५३॥ नाना
ने देतां सकळ॥ वासना वांछिदान फळ॥ कां हो तपणे ग
र्व प्रबळ॥ लागला त्या टळ टळ ना॥ ५४॥ अनंत ब्रते व्रति

(४)

॥१॥

जाला॥ योदागाठिदेवाबांधला॥ स्नेखिबनंतोत वि
सरला॥ देवाहारविहातिया॥ ५५॥ नानायज्ञकरितां
विधि॥ मंत्रतंत्रपात्रशुद्धि॥ सहसापोवानसकसिधि॥
पावल्याबाधिफलमोगि॥ ५६॥ नानादंडेंद्रस्यमंत्रं॥
विकळहोन्नयेउचरु॥ मंत्रमंत्रचळसाचारु॥ चळ
लेबपारुमंत्रवादि॥ ५७॥ मंत्रविकरुद्धि॥ तांबंडि॥ ति
थामिमानकापडि॥ भीकलाविलिंबापुडि॥ नाहिंब
र्धद्यडि विंशति॥ ५८॥ येमनेमबरबारा॥ करितांबा

॥१॥

। -

४०
खंड वोरबारा ॥ ओं विसां माजी याचा उभारा ॥ नंछति
सोयेराः पंच विसा वा ॥ २९ ॥ येवं सांगितल्या साधना
अपमतिकरितां यासि ॥ बाधकता पोहयेसि ॥ तेम्या तु
जपासि सांगितलि ॥ ६० ॥ करितां साधनें अपमति सि
तेथे विद्ये उपजति येसी ॥ तेवि साधनें साद्य उपदेशी ॥ स
र्वसिधिसि पावति ॥ ६१ ॥ साधन संगति निघारि ॥ ना
ना साधनी हा काये करि ॥ कोण विधान संगति के सो
परि ॥ निजनिधारी कळना ॥ ६२ ॥ न करितां साधन यि

७

मि॥ केवल जाण ससगुनि मज पावले न जे॥ कि॥ तमि
नुज प्रति सांगेन॥ ६३॥ श्लोक ससंगतिनिहि दैव यः

चातुधाना स्वगमुगा॥ गद्यन सव सो नागा॥ सीधिवार
पागुहका॥ ३॥ विधाधार मनुष्युषु॥ ब्रह्मे सुधाखि

या सुजा॥ रजस्तमप्रकृति॥ तस्मिन् तस्मिन् युगपदे॥ ४॥
टिका॥ पाहा तो केवल जड मुढ॥ रजतमयोनि जन्मले

मुढ॥ ससगति लागुनि ६८॥ मातें स दढ पावले॥ ६४॥

देस दान वनिशा चर॥ स्वगम गांधर्व वसर॥ सिधिया॥

१५
११५५
रणविधाधर नावविस्तारगुहक ॥ ५५ ॥ स्व
गमगसर्पपावलिमाते मानवगरिसहजेसर
तेवैव्येमुद्रास्त्रियादिसमस्तोपावलिमातेस
सगे ॥ ५६ ॥ जेसकळवपधिमवेगळे ॥ ज्या-ज्या
नावासिकोण्ठीनानळे ॥ पादेखानिजगपाळे
असेतमेळेअसंज ॥ ५७ ॥ हिउधारिलेससंगति
आलमाइयापदप्राप्ति ॥ देवदोजसातेवंदिति ॥
अमिनवकिर्तिसंताचि ॥ ५८ ॥ धरिलियाससंगति
निधतेवधहोति ॥ उधवातुंनीपापनीश्वीति ॥

तहींससंगतिकरावि॥६९॥ सोनेंसाडेपंधेंवोर
उं॥ यासिरताचिसंगतिजाडे॥ तेआधिकाबधीक
मालवाडे॥ मुगुरिंबडेपरेडा॥ ७०॥ तेसिपुण्यपुरु
षांससंगति॥ आल्यांवनंतसुखपावति॥ सुरवर
सातंवेंदिति॥ देवगतिवदिति॥ ७१॥ येमधर्मपायांला
गति॥ तिथेपायेवणिमगति॥ मावधरिलियांससं
गति॥ येकडिप्राप्तिपुरुशासि॥ ७२॥ देसराक्षस
स्त्रीशुद्रपाहि॥ वसेंततरलेमृणसिकाई॥ सायाग
न्याडाई॥ बहुसालकाहिउधरले॥ ७३॥ श्लोकः

10

॥६९॥

॥६९॥

(७७)

बहुमहदं प्राप्ता स्त्वां वृत्ता का माधवा दये ॥ वृत्ता पर्व
बलिर्वाणो मय म्पार्थ विमर्षणा ॥ १५ ॥ सुग्रीवा हा
नुमानक्षोगजोगद्या वदिक्यथ ॥ व्याघ्रं कुञ्जा
व्रजगो ध्या यज्ञपत्रं स्तथा पर ॥ १६ ॥ टिको ॥ १७ ॥
वृत्ता सुरगा ईज वेदि ॥ वृत्ता सिमिसललायु
धि ॥ युध्यादिः आवगच्छ बुधि माझे निजपदिपा
बले ७४ येकतां नारदा व्यागाष्टी गभिचिमज
सिधात्तालिमिठि ज्ञा जन्मलाकया धुचापाटि न
कजगजेदिप्रल्लादु ७५ वृत्ता पर्वदेसबदु मा

(11)

११५०११

श्यापिजाल्याप्रविष्टु बळिचाद्वारिमिखुजु
जालाबळिबुभिकैसि ७६ छळकरितांआळि
बंधन छळमचिछळलांजाण जाण बाल
दारपाळण बळित्ताथीनामिजाला ७७ सा
बळिचापुत्रबाणसुरासिववारदमातलोधार
माझ्यापुत्राचाचारपुत्र दोहिचोहरुनार
दु ७८ तोम्यासाधुनधरीलचारु बाणुबा
णिकेलाजजरीर छळिलासहंशमजांजाणार

११५०११

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com